

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.I.30.015/2023/4. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvéd1 (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Név ügyvéd, cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 23. sorszám alatt

A per tárgya:

munkaviszony jogellenes megszüntetése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

11.M.70.049/2022/22. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 288.000 (kettőszáznolcvannyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2020. február 3. napján létesített közalkalmazotti jogviszonyt az alperesnél segédápoló munkakörben. Jogviszonya 2021. március 1. napjával egészségügyi szolgálati jogviszonnyá alakult át.
- [2] 2022. június 7-én a Osztály tartózkodott egy idő, demens beteg, akinek krónikus osztályos elhelyezéséhez Covid teszt elvégzésére volt szükség. Az elvégzett PCR teszt pozitív

eredményt mutatott, így az ápolat az előzetes tervektől eltérően az I. számú Osztály1ra kellett átszállítani.

- [3] A betegkísérő munkakört betöltő dolgozók egy traumás eset ellátása miatt távol voltak, így Név1 műszakvezető a felperest kérte meg, hogy a beteget minél előbb szállítsa át ülőszékkel a fertőző osztályra.
- [4] A mentálisan zavart beteget megkísérelték ülőszékbe helyezni, de erős ellenállást tanúsított, mindkét lábát folyamatosan a szék elé tette, rugdalózó, kapálózó mozdulatokat tett. Mivel az átszállításnak ez a módja a beteg fizikai ellenkezése miatt nem volt kivitelezhető, a dolgozók a beteg mobilágyra helyezése mellett döntöttek, amit azonban csak hárman tudtak kivitelezni. Az I. számú Osztály1t telefonon egy demens, Covid-fertőzött beteg érkezéséről tájékoztatták.
- [5] A felperes a covidos betegek szállítására vonatkozó protokoll szerint a fertőző osztály épületét kívülről, az udvar irányából, a körfolyosón át közelítette meg. A fertőző osztály tájékoztatása szerint a beteget az erkélyről kellett volna a 115. számú kórterembe szállítania, a felperes azonban tévedésből a 116. számú kórterembe vitte, majd egyedül kezdte meg átemelését az osztályon lévő fekvőágyra.
- [6] A fogadó osztály dolgozóinak a felperes helyszínre történő érkezéséről, az átemelés megkezdéséről nem volt tudomásuk, a felperes a beteg átemelését megelőzően nem kért segítséget. A beteg eközben változatlanul erős ellenállást tanúsított, mindenbe belekapaszkodott, visszahúzta magát a hordágyhoz, majd lecsúszott a földre.
- [7] Ekkor érkezett a helyszínre Név2, a fertőző osztály ápolója, aki észlelte, hogy a felperes rossz kórterembe, egy Covid gyanús beteg mellé szállította a demens beteget, ott egyedül próbálja mobilizálni úgy, hogy a beteg már a földön ül, egyik karjával az ágy végébe kapaszkodva, a másik karjánál fogva pedig a felperes erővel rángatja, egészségügyi dolgozóhoz méltatlan módon. Név2t követően Név3 részlegvezető is a helyszínre érkezett, aki szintén látta, hogy a felperes durván rángatja a beteget a kezénél fogva. Erre reagálva szólt a felperesnek, hogy várjon, hív segítséget, majd telefonon azonnal felvette a kapcsolatot a kórház betegszállítóival.
- [8] A felperes a betegszállítók érkezését és beöltözését azonban nem várta meg, addig is rángatta a beteget, és meg nem engedhető hangnemben, hangosan kiabált vele. Ekkor Név3 kifutott az erkélyre, és másodszor is felszólította a felperest, hogy ezt fejezze be, hiszen útban van a segítség. Az idős, zavart beteget végül a helyszínre érkező két betegszállító segítségével helyezték el az ágyában. A felperes által végzett átemelés során a beteg kézfeje megsérült, vérzett.
- [9] A felperes körülbelül 20 perc múlva tért vissza a Osztály2ra, ahol elmondta Név1, hogy az infektológiai osztályra érkezve az ott dolgozók nem segítettek neki a beteg elhelyezésében, illetve azt sérelmezték, hogy miért egyedül ment. Miután a mentálisan hanyatló beteg az ágy mellé lecsúszott, továbbra sem kapott segítséget, csak az üveges kórterem tiszta oldaláról megjegyzéseket.
- [10] A történetekről 2022. június 10-én a műszakvezető és a felperes is készített egy-egy feljegyzést, a munkáltató pedig 2022. június 14-én intézkedett az érintettek szóbeli meghallgatásáról.
- [11] A munkáltató 2022. június 23. napjával azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes egészségügyi szolgálati jogviszonyát. Az intézkedés indokolása szerint „felperes1 2022. június 7-én idős, demens, Covid-os beteget szállított át a Osztály2ról az I. Osztály1ra. Nevezett az átszállítás során nem vette figyelembe a szakdolgozók többszöri felszólítását, mely szerint érkezik a segítség a szállításhoz, hanem egyedül, önhatalmúan, erővel kezdett a beteg hordágyról a betegágyra történő áthelyezéséhez, miáltal a beteg a földre került, kezén-lábán sérüléseket szenvedett. Összességében megállapítható, hogy felperes1 az átszállítás

során nem a tőle elvárható gondossággal járt el, illetve humánus bánásmódot nélkülöző tevékenysége a beteg többszörös sérüléséhez vezetett, mely az egészségügyi ellátás során nem tolerálható. A munkáltatói jogkör gyakorlója az esetről az ápolási igazgató 2022. június 14-én kelt leveléből szerzett tudomást és a fentiek szerint határozott.”

- [12] A felperes keresetében egészségügyi szolgálati jogviszonya jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként elmaradt jövedelem címén 2022. június 23. napjától kezdődően napi bruttó 29.772 forint alapulvételével kieső munkabére megfizetésére kérte kötelezni az alperest; kérte továbbá perköltségben való marasztalását.
- [13] Érvelésének lényege szerint a felmondás okának alperes általi levezetése nem értelmezhető, mint az azonnali hatályú felmondásra okot adó tényelőadás, valamint a valóságnak sem felel meg, amit a 2022. június 14-én készült feljegyzés is tartalmaz. Hangsúlyozta, a feljegyzésből kiderül, hogy a felmondásban szereplő problémát egy rendszerszinten fennálló probléma, az egészségügyben tapasztalható létszámhiány, valamint az I. számú Osztály1 betegfogadási felkészületlensége okozta. Ő az osztály személyzetének mulasztása ellenére megpróbálta feladatát ellátni. Az, hogy a beteg közben a földre került, nem a kevésbé humánus eljárása miatt történt, hanem azt az I. számú Osztály1 főnővérének rossz munkaszervezése, valamint saját hivatástudata és lelkiismeretessége okozta, hiszen szeretett volna segíteni mindkét osztálynak azzal, hogy áthelyezi a beteget.
- [14] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben történő marasztalására irányult. A felperes érvelésével szemben – hivatkozva a munkaköri leírására, a betegszállítási eljárás leírására, az oktatási tematikára – állította, hogy az azonnali hatályú felmondás jogszerű volt. A felperes annak ellenére, hogy saját tapasztalata is azt mutatta, hogy a beteget egyedül a hordágyra sem lehetett feltenni, érthetetlen okból mégis egyedül kísérelte meg az áthelyezését, és intézkedése során a beteg testi sérüléseket is elszenvedett, amiket valójában a felperes rossz helyzetértékelése, a segítség megérkezése előtti önálló cselekvése váltott ki. A rossz helyzetfelismerést követően az idős, demens beteggel hangos szóval, megengedhetetlen hangnemben, kiabálva kommunikált. A felperes viselkedése nem felelt meg a humánus magatartás követelményeinek. A kereseti követelést összecszerúságában is vitatta.
- [15] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest 180.000 forint perköltség megfizetésére. Ítéletének indokolása szerint az azonnali hatályú felmondás az MK 95. számú állásfoglalásban írtak alapul vételével a világosság követelményének megfelelt. Az indokolás felölelte azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnik, hogy a felperes munkájára a munkáltatónál a jövőben miért nincs szükség: a felperes keresetlevelében azokra egyértelmű nyilatkozatot tudott tenni.
- [16] Intézkedése valóságát az alperesnek kellett bizonyítania. Név2, Név3 és Név1 tanuk vallomásaikban egybehangzóan adták elő a szakdolgozók többszöri felszólításának tényét a szabályellenes munkavégzés abbahagyására, a felperes ezzel szemben tanúsított felrőható, önhatalmú eljárását, a humánus bánásmódot nélkülöző magatartását, amely a beteg sérüléséhez vezetett.
- [17] Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 2. § (1) bekezdésének első fordulata szerint az egészségügyi szolgáltatások és intézkedések során biztosítani kell a betegek jogainak védelmét. Az Eütv. 2.§ (5) bekezdése, a 7. § (1) (2) bekezdése, a 10. § (1) bekezdése, a felperes munkaköri leírása, a beteg szállítása és a betegkísérői tevékenységek megnevezésű belső utasítás és az oktatási tematika egyértelműen körülírta a munkavállaló betegszállítással kapcsolatos kötelezettségeit és felelősségét, amelyeket a felperes ismert, azok tartalmával tisztában volt.

- [18] A per adatai alapján az elsőfokú bíróság levonhatónak tartotta azt a következtetést, hogy a felperes eljárása a szakmai és etikai követelményekkel szemben állt. Az idős, kiszolgáltatott, demens beteg számára a szükséges pszichés támogatást nem biztosította, tudatos magatartásával a sérülésektől való védelem követelményét is figyelmen kívül hagyta. A munkaköri leírás a felelősség, kötelesség címszó alatt rögzíti az ember tiszteletét az élet minden szakaszában, az etikus magatartást, mely követelménnyel a felperes eljárása nem volt összeegyeztethető.
- [19] Az Eütv. általános jelleggel kötelezővé teszi az emberi méltóság tiszteletben tartását, melynek az állapotuknál és az egészségügyi ellátások sajátosságainál fogva kiszolgáltatott betegek esetében különös jelentőséget kell tulajdonítani. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6.§ (1) bekezdése az általános magatartási követelmények között rögzíti, hogy a munkaszerződés teljesítése során úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Ennek megítélésekor azt kell vizsgálni, hogy hasonló munkakörű, szakképzettségű munkavállalóval szemben milyen elvárások érvényesülnek. Az Eütv. 77.§ (3) bekezdése jogszabályi szintre emeli az egészségügyi dolgozókat érintő gondossági, szakszerűségi mércét, rögzítve, hogy minden beteget – az ellátás igénybevételének jogcímére tekintet nélkül – az ellátásában résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni.
- [20] Mindezek fényében az elsőfokú bíróság következtetése szerint a felperes kötelezettségszegése olyan súlyú, mellyel az azonnali hatályú felmondás mint munkáltatói intézkedés arányban áll. Nem fogadta el a felperes azon érvelését, hogy a felmondásban leírtakat egy rendszerszinten fennálló probléma: az egészségügyben tapasztalható létszámhiány, illetve az I. számú Osztály1 betegfogadási felkészületlensége okozta volna. Az esetleges munkaszervezési hiányosság sem mentesíthetné ugyanis a felperest a terhére rótt egészségügyi ellátással összeegyeztethetlen, humánus bánásmódot nélkülöző magatartás következményeinek viselése alól.
- [21] A törvényszék a Név4 meghallgatására tett indítvány teljesítését mellőzte, mivel neki a történekről közvetlen tapasztalata nem volt, jogviszonya az alperesnél 2022. június 7-e előtt megszűnt. A felperes joggal való visszaélésre nem hivatkozott, kizárólag az intézkedés valós, világos és okszerű voltát vitatta, így a tanú meghallgatása a bizonyítást nem vitte volna előbbre.
- [22] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83.§ (1) bekezdésére figyelemmel a pereszes felperest kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjban jelentkező perköltségének a viselésére, melynek összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés alkalmazásával 180.000 forintban állapította meg.
- [23] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a megváltoztatását és keresete teljesítését, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését kérte az alperes perköltségben marasztalása mellett. A fellebbezés tartalma alapján a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjai szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte a másodfokú bíróságtól, vitatva a bizonyítás eredményeként megállapított tényállást, amit a felperes hiányosnak tartott, továbbra is állította, hogy kötelezettségszegő magatartást nem tanúsított a beteg átszállítása során. A tények másként történő minősítésével az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetés levonásával a felmondás jogellenességének megállapítását kérte.
- [24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségeinek a megfizetésére kötelezését kérte.
- [25] A fellebbezés nem alapos.

- [26] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Pp. 370. § (1) bekezdésének korlátai között a per adatai alapján annyiban egészíti ki, illetőleg pontosítja, hogy a felperes a fertőző osztályra érkezésekor a szolgálatban lévő ápolóktól ugyan megkapta a szükséges tájékoztatást arról, hogy melyik kórteremben kell a beteget elhelyeznie, tévedésből azonban egy mellette levő betegszobába vitte. Itt az idős páciens, aki továbbra is erős ellenállást tanúsított az átszállítás ellen, egyedül, segítség kérése nélkül át akarta emelni a fekvőágyra, aki eközben lecsúszott a padozatra. A felperes, miközben megkísérelte visszatenni a hordágyra, emelt hangon, kiabálva próbálta engedelmességre, együttműködésre felszólítani a páciens. Ezt a hangoskodást hallották meg az ápolónők, először Név2, majd Név3, akik az általuk megadott 115. számú betegszobában várták az átszállítást, és mentek be a 116. számú kórterembe. A részlegvezető ápolónő több ízben felszólította a felperest, aki a földön levő beteget a kezénél fogva rángatta, hogy várjon, amíg segítséget kér. Az idős beteg végül a helyszínre érkező két másik betegszállító segítségével került elhelyezésre a fekvőágyában a 115. számú kórteremben (M.70.049/2022/22. számú jegyzőkönyv Név3, Név2 Andrea tanuk vallomása, a felperes személyes előadása).
- [27] A másodfokú bíróság az így kiegészített és pontosított tényállást fogadta el ítélezése alapjául, és ez alapján sem látott okot a tények másként történő minősítésére és az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetés levonására az azonnali hatályú felmondás jogszerűségére vonatkozóan.
- [28] Az Eütv. 1. § (9) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerint három feltétel együttes fennállása esetén van lehetőség a jogviszony azonnali hatályú felmondással történő megszüntetésére – amennyiben a munkavállaló a munkaviszonyából fakadó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal lényegesen megszegi –, mely indokok valóságát, jogszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania.
- [29] Az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja határozza meg a munkavállalónak azokat az alapvető, és így lényegesnek minősülő kötelezettségeit, amelyek a munkavégzéséhez kapcsolódnak. Ebbe a körbe tartozik a munkavállaló munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások betartása, amelyeket az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal kell tanúsítania.
- [30] Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott az Eütv.-ben meghatározott azokra a szabályokra, amelyek a beteg jogainak védelmét kell, hogy biztosítsák [2. § (1), (5) bekezdés, 7. § (1), (2) bekezdés és 10. § (1) bekezdés]. Ezeket egészíti ki a munkaköri leírás feladatsora, amelynek részét képezi felelősséggént és kötelezésként a beteg pszichés támogatása, szükségletének biztonságos kielégítése, sérüléstől való védelme mellett az általános és az ápolói hivatásnak megfelelő magatartás, a viselkedési normák betartása és az ember tisztelete az élet minden szakaszában. Ugyancsak az alapvető kötelezettségek sorát tartalmazza a betegszállításra és a betegkísérői tevékenységre vonatkozó eljárás 5. pontja és a mellékletét képező oktatási tematika, a kockázati tényezőkre, a beteg emelésére, a mozgatására, a pozicionálására vonatkozó előírások.
- [31] A felperes a perben nem vitatta, hogy ezekkel a szakmai szabályokkal tisztában volt, azokat ismerte (M.70.049/2022/22. számú jegyzőkönyv). Ebben az esetben viszont az átszállítás során ezeket az előírásokat betartva kellett volna eljárnia, így a fertőző osztályra való megérkezését követően egyedül nem kezdhette volna meg a beteg mozgatását. Függetlenül attól, hogy várták vagy sem a fertőző osztályon, segítséget kellett volna kérnie a beteg ágyra történő áthelyezéséhez, figyelembe véve azt is, hogy közvetlenül tudatában volt annak, hogy egy nehezen kezelhető, nem mozgatható ápoltról kell gondoskodnia. Ennek ellenére vállalta a kockázatot, hogy az előírásokat megsértve végezze el a feladatát, mivel „nem szokott az ilyen áthelyezések körül nála gond lenni” (2022. június 14-i meghallgatási jegyzőkönyv). Ez – ahogy azt a felperes is elismerte – szabályellenes munkavégzés eredményezte azt is, hogy az

idős beteg keze megsérült (M.70.049/2022/10. számú jegyzőkönyv). Azt pedig, hogy idegesen kiabált az idős beteggel, a saját beismerése mellett (2022. június 14-i meghallgatási jegyzőkönyv) Név3 és Név2 tanúk vallomása is alátámasztotta (M.70.049/2022/22. számú jegyzőkönyv).

- [32] Ezekből a bizonyítás eredményének a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti értékelése alapján megállapított tényekből megalapozottan következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes munkavégzése során legalább súlyos gondatlansággal megsértette a munkájára vonatkozó lényeges szakmai és etikai előírásokat, mégpedig jelentős mértékben, ami jogszerűen vezetett a munkáltató által alkalmazott, a munkaviszonyát azonnali hatállyal történő felmondással megszüntető jogkövetkezményhez.
- [33] A felperes alaptalanul hivatkozott a fogadó osztály részéről esetlegesen elkövetett mulasztásokra, mivel saját kötelezettségzegése más munkavállalóktól, az ő tevékenységüktől független volt, a munkaviszonya azonnali hatályú megszüntetését eredményező szakmai hibáit se nem mentette, se nem indokolta.
- [34] A felperes fellebbezésében alaptalanul kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte az alperes jognyilatkozata kapcsán a joggal való visszaélés tilalmának megsértését (Mt. 7. §), mivel erre vonatkozó tény- és jogállítása a keresetében nem volt, ennek vizsgálatára, az erről való döntésre az elsőfokú bíróság ítéletének nem kellett, de nem is lehetett kitérnie [Pp. 342. § (3) bekezdés]; ugyanebből az okból helyesen mellőzte a bíróság Név4 tanúkénti meghallgatását.
- [35] Az így kifejtett érvekből következően a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság keresetet elutasító döntésével, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (1) bekezdése szerint érdemben bírálta el, mivel a felperes jogi indokokat nélkülöző fellebbezési kérelmével szemben a hatályon kívül helyezésére (Pp. 381. §) nem volt indok, és a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [36] A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárás során felmerült költségét, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján határozta meg.
- [37] A felperes munkavállalói költségmentességére tekintettel a feljegyzett 725.580 forint fellebbezési illeték az állam terhén marad a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján.
- [38] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2023. július 13.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Rendeki Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró

